

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-45(32)10-11/KS

Warszawa, dnia 31. 03. 2011 r.

DECYZJA DNR-1/28/2011

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 33a ust. 2 pkt 2 w związku z art. 26 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy dotyczącej nałożenia kary za wprowadzenie na rynek przez VICTORIA – SPORT spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gdańsku produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa – hulajnogi California S1784, zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DNR-1/86/2010 z dnia 28 grudnia 2010 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy.

Uzasadnienie

W piśmie z dnia 14 stycznia 2011 r. przedsiębiorca VICTORIA – SPORT sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku (zwany dalej także „stroną postępowania”) złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej „Prezesem UOKiK”) nr DNR-1/86/2010 z dnia 28 grudnia 2010 r.

W zaskarżonej decyzji Prezes UOKiK stwierdził, że VICTORIA – SPORT sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku wprowadzając na rynek produkt niespełniający ogólnych wymagań bezpieczeństwa naruszyła art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów” i nałożył na tego przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 10 000 zł.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona postępowania przedstawiła argumenty, które w jej opinii przemawiają za „*anulowaniem*” nałożonej kary pieniężnej.

Strona postępowania oświadczyła, że dołożyła należytej staranności wprowadzając na rynek hulajnogę California S1784 – produkt ten posiadał bowiem oznakowanie i dokumentację wskazującą, że spełnia wymagania określone w normie PN-EN 14619:2006 „Sprzęt sportowo – rolkowy – Hulajnogi – Wymagania bezpieczeństwa i metody badań”. Strona podniosła także, że po otrzymaniu decyzji Prezesa UOKiK nr DNR-1/46/2010 z dnia 21 lipca 2010 r. podjęła działania naprawcze wskazane w decyzji, a więc wstrzymała wprowadzanie hulajnogi na rynek i wycofała z niego produkty, które już się na rynku znalazły.

Ponadto, strona postępowania oświadczyła, że „*nie do końca*” zgadza się z wynikami badań laboratoryjnych, zleconych przez Inspekcję Handlową. Przywołała także zlecone przez nią badania z dnia 10 marca 2010 r., które przeprowadziło Laboratorium Inżynierii Materiałowej i Środowiska „KOMAG”, które zakończyły się pozytywnym wynikiem. Badania te zostały przeprowadzone w oparciu o wymagania określone w normie PN-EN 71-1+A6:2008 „Bezpieczeństwo zabawek. Część 1. Właściwości mechaniczne i fizyczne”.

Z uwagi na konieczność ustalenia, kiedy strona postępowania nadała wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy (na kopercie w której wpłynął wniosek brak było pieczęci), pismem z dnia 24 stycznia 2011 r. UOKiK złożył reklamację w tej sprawie.

Po uzyskaniu wyjaśnień Poczty Polskiej, pismem z dnia 23 lutego 2011 r. Prezes UOKiK zwrócił się do strony postępowania o wyjaśnienie, jaka dokumentacja w jej opinii potwierdzała, że hulajnoga California S1784 spełnia wymagania określone w normie PN-EN 14619:2006. W tym samym piśmie Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania, a w szczególności o prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz o prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

W odpowiedzi, strona postępowania oświadczyła, że podtrzymuje swoje wcześniejsze stanowisko. Wskazała, że przeprowadziła badanie hulajnogi będącej przedmiotem postępowania ale oceniając ją jako zabawkę, w oparciu o normę PN-EN 71-1+A6:2008. W jej opinii, parametry badań określone w przywołanej wyżej normie nie różnią się od tych wskazanych w normie PN-EN 14619:2006. Strona przekazała także niepoświadczoną za zgodność kserokopię badań w języku angielskim, oświadczając, iż są to badania przeprowadzone przez producenta hulajnogi. W jej opinii badania te potwierdzają, że produkt będący przedmiotem postępowania spełnia wymagania normy PN-EN 14619:2006.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Istotą postępowania odwoławczego, które w przypadku spraw rozpatrywanych przez Prezesa UOKiK ma charakter ponownego rozpatrzenia sprawy, jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych wyłącznie rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 138 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję, albo
- 2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy bądź uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji, albo
- 3) umarza postępowanie odwoławcze.

Po przeanalizowaniu materiału dowodowego zebranego w sprawie, uwzględniając przedstawione przez stronę postępowania argumenty we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Prezes UOKiK stwierdził, że brak jest podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji.

Kara pieniężna, określona w art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, może zostać nałożona na producenta za wprowadzenie na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa. Strona postępowania jest producentem w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit. b ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, a wprowadzony przez nią na rynek produkt nie jest produktem bezpiecznym, co zostało stwierdzone w ostatecznej decyzji Prezesa UOKiK nr DNR-1/46/2010 z dnia 21 lipca 2010 r. W związku z tym, w niniejszej sprawie zaistniały przesłanki uzasadniające nałożenie na VICTORIA – SPORT sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku kary pieniężnej.

Strona swój wniosek o uchylenie kary uzasadnia tym, że nie ponosi winy we wprowadzeniu na rynek produktu, który nie jest bezpieczny, gdyż produkt ten posiadał wyniki badań i dokumentację, które potwierdzały, że hulajnogi California S1784 spełniają wymagania określone w normie PN-EN 14619:2006. Tym samym strona zakupując go od chińskiego wytwórcy dołożyła należytej staranności. Dowodem, który w jej opinii świadczy o tym, są przekazane przy piśmie z dnia 9 marca 2011 r. wyniki badań przeprowadzonych przez producenta hulajnogi.

Wyniki wskazanych wyżej badań nie mogą jednak w opinii Prezesa UOKiK stanowić dowodu, który potwierdza, że hulajnoga California S1784 spełnia wymagania określone w normie PN-EN 14619:2006. Po pierwsze, należy stwierdzić, że badania te nie spełniają wymagań określonych w art. 22a ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, muszą więc zostać odrzucone ze względów formalnych. O wymaganiach dotyczących składanych w toku postępowania dowodów Prezes UOKiK informował stronę postępowania w piśmie z dnia 16 marca 2010 r. a także w piśmie z dnia 18 sierpnia 2010 r. Prezes UOKiK uznał za niecelowe ponowne wzywanie strony postępowania do przekazania tego dowodu w formie określonej w ustawie o ogólnym bezpieczeństwie produktów, gdyż wbrew twierdzeniu strony postępowania badania te nie mogą stanowić dowodu na spełnianie przez hulajnogę wymagań określonych w normie PN-EN 14619:2006. Zostały one bowiem przeprowadzone na zgodność z normą EN 71 -1:2005, EN-71-2:2006 i EN-71-3:1994, a więc normami które określają wymagania dla zabawek, a nie dla sprzętu sportowego.

Odnosząc się natomiast do oznakowania hulajnogi California S1784, należy stwierdzić, że wśród informacji zawartych na naklejce umieszczonej na podeście hulajnogi znajduje się także nazwa i adres strony postępowania poprzedzona określeniem „importer”. Trudno więc uznać, by strona postępowania nie miała wpływu na oznakowanie produktu jaki zakupiła, tym bardziej, że hulajnogi zostały zakwestionowane już w trakcie procedury wprowadzenia do obrotu przez organy celne. Nawet jednak jeśli oznakowanie to naniósł sam wytwórca, bez porozumienia ze stroną postępowania, to należałoby oczekiwać, że niepokój strony powinna wzbudzić rozbieżność pomiędzy wynikami badań (które dotyczą produktu jako zabawki) i jego oznakowaniem (z którego wynika że jest to sprzęt sportowy).

Należy przypomnieć, że do podstawowych obowiązków producenta w świetle ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów należy zagwarantowanie, aby wprowadzony przez niego na rynek produkt był bezpieczny. W opinii Prezesa UOKiK, strona postępowania nie dołożyła w tym zakresie należytej staranności, co mogłoby zostać potraktowane jako okoliczność łagodząca i mająca wpływ na obniżenie nałożonej kary.

Kolejnym argumentem, który w opinii strony postępowania powinien zostać uwzględniony przez Prezesa UOKiK, jest fakt, że podjęła działania naprawcze po otrzymaniu decyzji Prezesa UOKiK nr DNR-1/46/2010 z dnia 21 lipca 2010 r. Nie można się jednak zgodzić, aby okoliczność ta mogła przemawiać za uchyleniem kary pieniężnej, nałożonej na podstawie art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Działania naprawcze podjęte przez stronę postępowania stanowią jedynie wykonanie nałożonych na nią

obowiązków, nie mogą więc stanowić okoliczności przemawiającej za uchyleniem kary za wprowadzenie na rynek produktu, który nie jest bezpieczny.

Strona postępowania stwierdziła także, że „nie do końca zgadza się z wynikami badań laboratoryjnych” wykonanymi na zlecenie Inspekcji Handlowej. Należy jednak zauważyć, że przedmiotem postępowania zakończonego decyzją nr DNR-1/86/2010 z dnia 28 grudnia 2010 r. nie była ocena bezpieczeństwa hulajnoги California S1784, a nałożenie kary za wprowadzenie na rynek tego produktu. W związku z tym, strona postępowania powinna swoje zastrzeżenia w tym zakresie zgłaszać w trakcie postępowania dotyczącego ogólnego bezpieczeństwa hulajnoги California S1784 lub też zawrzeć je we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy od decyzji nr DNR-1/46/2010 z dnia 21 lipca 2010 r. Strona została pouczona o możliwości złożenia takiego wniosku i nie skorzystała z tej możliwości, w związku z czym decyzja i ustalenia dotyczące niespełniania ogólnych wymagań bezpieczeństwa przez hulajnogę California S1784 stały się ostateczne.

Jak zauważył Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 8 kwietnia 2010 r., sygn. akt VI SA/Wa 58/10 „kara pieniężna jest odrębną od obowiązku natychmiastowego wycofania produktu z rynku przewidzianą w ustawie konsekwencją zaistnienia określonego stanu faktycznego”. Istotą postępowania w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktu jest właśnie ustalenie, czy produkt będący jego przedmiotem jest produktem bezpiecznym, czy też nie może być za taki produkt uznany. Powyższe potwierdza brzmienie art. 24 ust. 14 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, który stanowi, iż organ nadzoru wydaje decyzję o umorzeniu ww. postępowania jeżeli stwierdzi, iż produkt jest bezpieczny, ale także wtedy, gdy producent lub dystrybutor usunął przyczyny zagrożeń stwarzanych przez produkt. Dopiero zatem w przypadku uznania w decyzji kończącej postępowanie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów, że produkt będący jego przedmiotem nie jest produktem bezpiecznym, a ponadto stwierdzenia, iż w trakcie tego postępowania przedsiębiorca będący jego stroną nie podjął dostatecznych działań naprawczych mających na celu wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez ten produkt, organ nadzoru nakłada na przedsiębiorcę wprowadzającego produkt na rynek obowiązki określone w art. 24 ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, mające na celu możliwie szybkie zminimalizowanie zagrożeń związanych z jego używaniem przez konsumentów.

Należy również zauważyć, że dowód wskazany przez stronę postępowania, a mianowicie wyniki badań przeprowadzonych na jej zlecenie przez Laboratorium Inżynierii Materiałowej i Środowiska „KOMAG” został już przez nią powołany w postępowaniu, które dotyczyło

ogólnego bezpieczeństwa hulajnogi California S1784. W decyzji kończącej to postępowanie (nr DNR-1/46/2010 z dnia 21 lipca 2010 r.) Prezes UOKiK szczegółowo uzasadnił, dlaczego nie uznał tych wyników za dowód, który potwierdza spełnianie ogólnych wymagań bezpieczeństwa przez produkt będący przedmiotem postępowania. Tym niemniej, kierując się wyrażoną w art. 8 Kodeksu postępowania administracyjnego zasadą pogłębiania zaufania obywateli do organów Państwa, Prezes UOKiK postanowił ponownie odnieść się do argumentów strony.

W świetle obowiązujących przepisów prawa, producent może wprowadzić na rynek hulajnogi dla dwóch grup konsumentów – dla dzieci i dla osób powyżej 14 roku życia. Produkty dla dzieci są traktowane jako zabawki, natomiast dla młodzieży – jako sprzęt sportowy. Podstawową cechą, jaka pozwala zaklasyfikować hulajnogę jako sprzęt sportowy jest masa ciała użytkownika – powyżej 35 kg i mniej niż 100 kg. Norma PN-EN 14619:2006 wyraźnie wskazuje, że nie uwzględnia produktów dla użytkowników o masie mniejszej niż 35 kg, gdyż są one traktowane jako zabawki. Norma dotycząca zabawek (PN-EN 71-1+A6:2008) wprowadza podział hulajnóg – zabawek na dwie kategorie – dla dzieci o wadze do 35 kg i od 35 kg do 50 kg. W przypadku użytkowników o wadze pomiędzy 35 kg a 50 kg możliwe są dwa rodzaje hulajnóg – klasyfikowane jako zabawki i klasyfikowane jako sprzęt sportowy. Decyzja o tym, jak zostanie zaklasyfikowana konkretna hulajnoga należy więc do jej producenta. Decyzja ta jednak musi być konsekwentna, a więc w ślad za nią muszą iść badania przeprowadzone w oparciu na właściwą normę, co pozwoli zapewnić maksymalne bezpieczeństwo użytkownikom tych produktów. Nie jest bowiem prawdziwą opinią strony, która twierdzi, że obie normy (dotycząca zabawek i sprzętu sportowego) określają takie same wymagania. Oczywistym jest bowiem, że w przypadku sprzętu sportowego, przeznaczonego dla użytkownika o wadze do 100 kg wymagania wytrzymałościowe są zupełnie inne niż w przypadku użytkownika o wadze do 35 kg (a taka waga została wskazana w badaniach przeprowadzonych na zlecenie strony postępowania). Należy także podkreślić, że skoro strona postępowania na produkcie zamieściła określenie „*sprzęt sportowo – rolkowy hulajnoga.....*” i wskazała, że produkt ten jest przeznaczony dla użytkownika do 85 kg (w instrukcji do 100 kg), nie może swojego produktu badać w oparciu o normę regulującą wymagania dla zabawek, która dotyczy użytkowników o wadze do 35 kg.

Wprowadzając na rynek produkty będące przedmiotem postępowania strona postępowania naruszyła art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, zgodnie z którym producent jest zobowiązany wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne. Naruszenie tego przepisu upoważnia Prezesa UOKiK, zgodnie z art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o

ogólnym bezpieczeństwie produktów, do nałożenia na producenta kary pieniężnej w wysokości do 100 000 zł.

Jak stwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny *„ze sformułowania przepisu wynika, że decyzja o nałożeniu kary ma charakter uznaniowy, co oznacza, że ewentualne rozstrzygnięcie co do ukarania należy do organu, który dokonuje oceny działań producenta jako zagrażających i w jakiej mierze interesowi publicznemu, a wymierzając karę pieniężną w określonej wysokości, kieruje się stopniem oraz okolicznościami w jakich doszło do naruszenia obowiązków, co wynika z art. 33a ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie”* (wyrok z dnia 13 stycznia 2010 r., sygnatura VI SA/Wa 1855/09).

Prezes UOKiK nie dopatrył się w niniejszej sprawie przesłanek, które przemawiałyby za uchyleniem zaskarżonej decyzji lub jej zmianą. W pierwszej kolejności trzeba stwierdzić, iż Prezes UOKiK w sposób szczegółowy i wyczerpujący wskazał na okoliczności, jakimi kierował się przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej nałożonej decyzją z dnia nr DNR-1/86/2010 z dnia 28 grudnia 2010 r. Kara ta w opinii Prezesa UOKiK nie może zostać uznana za wygórowaną – na zagrożenia wynikające z używania produktów będących przedmiotem postępowania są bowiem narażone dzieci, które zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 4 są kategorią konsumentów szczególnie narażoną na niebezpieczeństwo, które często samodzielnie nie są w stanie ocenić i przewidzieć zagrożenia. Prezes UOKiK nie mógł także pominąć faktu, że strona wprowadziła na rynek stosunkowo dużą liczbę produktów (800 sztuk) i nie było to pierwsze naruszenie przez nią przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

W całości należy podtrzymać wszelkie argumenty wskazane w zaskarżonej decyzji, które uzasadniają zarówno samo nałożenie na stronę kary pieniężnej jak i jej wysokość. Należy również podkreślić, że z orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego wynika powinność obywateli co najmniej podstawowej orientacji w przepisach prawnych. Zakres wymaganej wiedzy jest zróżnicowany – nie ulega wątpliwości, że lepsza znajomość prawa jest oczekiwana od osoby prowadzącej działalność gospodarczą w określonej dziedzinie – powinna ona być zorientowana w przepisach prawnych regulujących tę działalność w stopniu wystarczającym do jej poprawnego prowadzenia (wyrok NSA OZ w Gdańsku z 29 listopada 2000 r., I SA/Gd 1185/98). Strona postępowania spełnia te kryteria, a pomimo tego swoim zachowaniem polegającym na wprowadzeniu na rynek produktów, które nie były bezpieczne oraz brakiem działań w celu ich wycofania naruszyła obowiązujące przepisy prawa, a w konsekwencji naraziła na zagrożenie życie i zdrowie konsumentów.

Po dokonaniu ponownej analizy zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego oraz uwzględnieniu okoliczności wskazanych przez stronę w toku postępowania

odwoławczego Prezes UOKiK uznał, że decyzja DNR-1/86/2010 z dnia 28 grudnia 2010 r. była prawidłowa, a tym samym brak jest podstaw do jej uchylenia.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Zgodnie z art. 33a ust. 5 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UOKiK na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O Warszawa 51101010100078782231000000.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 52 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z póź. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Zgodnie z art. 53 § 1 w związku z art. 54 § 1 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi skargę należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymuje:

VICTORIA – SPORT sp. z o.o.
ul. Marynarki Polskiej 59A
80 – 557 Gdańsk